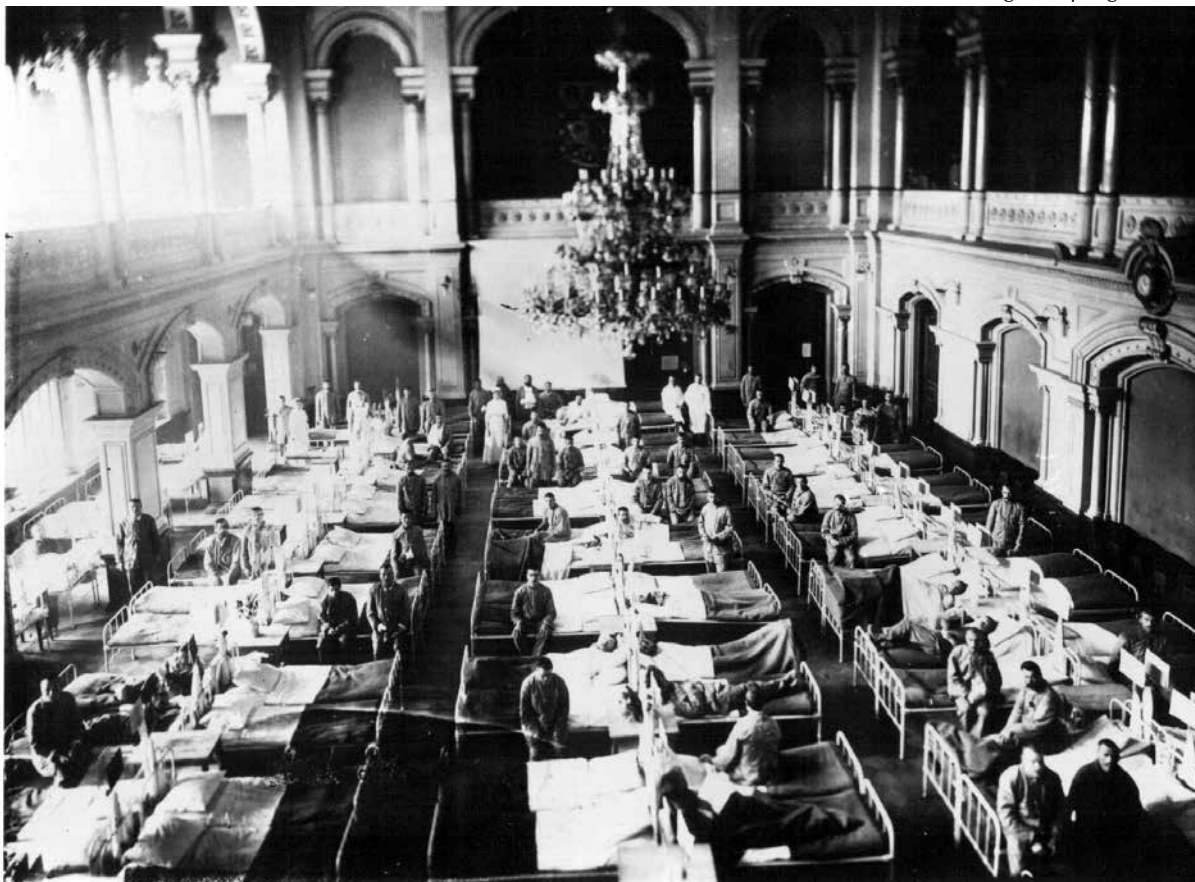

Tarinoiden Helsinki

Helsinki sotasairaalakaupunkina

Ensimmäisen maailmansodan sytyttyä loppukesällä 1914 saivat Helsingin kaupungin omat, Marian ja Kivelän sairaalat pian tehtäväkseen rintamalla haavoittuneiden Venäjän armeijan sotilaiden hoidon. Tämän lisäksi sairaaloita perustettiin kaikkiin mahdollisiin suuriin tiloihin. Sairaaloina toimi esimerkiksi uuden, vielä osin keskeneräisen, rautatieaseman odotushallit ja keisarillinen palatsi, nykyinen presidentinlinna.

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo.

Sotasairaala no 12 toimi Suomen Kaupunkien Liiton ylläpitämänä VPK:n talossa nykyisellä Keskuskadulla, silloisella Hakasalmenkadulla. Tämän sotasairaalan potilaskertomukset kuuluvat Helsingin kaupunginarkiston kokoelmiin. Helsingin komeimpiin kuuluneessa salissa kokoontui Eduskunta vuosina 1907–1910. Rakennus purettiin 1960-luvulla.

Venäjän armeija ja laivasto ylläpitivät yhteensä 17 väliaikaista sairaalayksikköä. Myös esimerkiksi Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön kuuluisa matkustajalaiva, Itämeren kaunotar, ”Ariadne” toimi sotasairaalana Eteläsatamassa.

Ensimmäiset 307 haavoittunutta saapuivat rautateitse marraskuussa 1914. Yhteensä Helsingissä oli sairauspaikkoja sotilaille ensimmäisenä sotasyksynä lähes 1 000. Niiden tarve vaihteli suuresti rintamatilanteen mukaan.

Sotatoimet eivät ulottuneet Suomen maaperälle I maailmasodan aikana. Venäjä varautui laajoilla linnoitustöillä Helsingin ympäristössä Saksan armeijan hyökkäykseen Suomen etelärannikon kautta Pietariin. Tämän johdosta Helsinki oli myös Venäjän keisarillisen laivaston tärkeä sotasatama.

Venäläisjoukot alkoivat poistua Suomesta pian bolsevikkivallankumouksen jälkeen marraskuussa 1917. Laivastoa oli satamassa vielä saksalaissotilaiden saapumiseen saakka huhtikuussa 1918.

Kuva: Helsingin kaupunginmuseo, Atelier Apollo.

Keisari Nikolai II vieraili yhden kerran hallituskaudellaan Helsingissä. Päivän mittaisen käyntinsä aikana 10.3.1915 hän tutustui mm sotasairaalana toimineeseen Keisarilliseen palatsiin (nykyinen Presidentinlinna).